

vateľov a návštevníkov sídliska symbolizujú predstavu o ňom. Svojím výtvarným riešením a situovaním predstavujú ťažisko novej urbanistickej štruktúry a ako také spoluvytvárajú hlavné priestory obytného súboru.

Stvárnenie urbanistického interiéru obytných celkov je výsledkom rozvinutia určitej základnej myšlienky, nadväzujúcej na koncepciu daného urbanistického konceptu. Dôležitá je kontinuita vyššej (urbanistickej) orientácie priestoru s organizáciou v rovine urbanistického interiéru,

teda ideovo-obsahová jednota celku. Riešenie urbanistického interiéru svojou povahou môže účinne podporovať a rozvíjať základnú ideu diferenciácie a hierarchizácie priestorov obytného súboru od vnútroblokových priestorov rôzneho typu cez voľné parkové priestranstvá, resp. pešie zóny až po priestory spoločenského významu v ideovom centre súboru. Adekvátne výtvarné riešenie prvkov parteru (navrhovaných už v projektovej dokumentácii celku) predstavuje dôležitú stránku komplexnej bytovej výstavby.

Poznámky

¹ PAŠIAK, J.: Formuje sa nový spôsob života. Projekt, 1976, 1—2, s. 42.

² Podrobným rozborom jednotlivých kategórií urbanistickej a architektonickej kompozície sa zaoberá M. ZACHYSTAL vo svojich prácach Základní výtvarné kategorie architektonické kompozice. Praha 1953; Aktuální výtvarné principy v urbanistickej kompozici v její současném vývoji a perspektivě. Praha 1975.

³ Po období nedostatočného docenenia úlohy prírodných prvkov v prostredí obytných súborov nastupuje v súčasnosti tendencia k ich všestrannému zhodnoteniu v tvorbe parteru. Týka sa to predovšetkým využitia vodného prvku, ktorý popri ostatných svojich kvalitách ponúka aj prípadné možnosti pre rekreačné účely. Navyše v prípade dodatočného zaskomponovania má voda tú výhodu, že uplatňuje svoje pôsobenie od samého začiatku, zatiaľ čo novovysádzaná vysoká zeleň si vyžaduje relatívne dlhý čas, kým sa v priestore uplatní naplno. Napriek pozitívnym snahám architektov cítiť v súčasnosti ešte stále nedostatok profesionálneho prístupu v riešení parkových úprav (voľba jednotlivých druhov drevín vo vzahu ku klimatickým a pôdnym podmienkam, pestrosť skladby prvkov zelene, preceňovanie trávnatých plôch).

⁴ HRUŠKA, E.: Terminológia — Existuje urbanistický design? Architektúra a urbanizmus, 1981, 4, s. 247.

⁵ Pozri ZALČÍK, T.: Súčasný design mesta. Životné prostredie, 1977, 6, s. 295.

⁶ LAMAROVÁ, L.: Vybavení městského interieru. Architektúra ČSR, 1981, 6, s. 263.

⁷ Pozri SCHOENKNECHT, A.: Die Fassadengestaltung der modernen Architektur. Berlin 1976.

⁸ Pozri MATOUŠEK, V.: Kompozice obytných území a nových obytných souborů. Územní plánování a urbanizmus, 1980, s. 94—102.

⁹ Napríklad sídliská Ružinov a Dolné hony v Bratislave, Solovjevova ulica a Nad jazerom v Košiciach, sídlisko Párovce v Nitre, Floreát v Piešťanoch a iné.

¹⁰ Sídlisko Medzi jarky v Bratislave, Dargovských hrdinov v Košiciach.

¹¹ Sídlisko Chrenová v Nitre, Luník v Košiciach.

¹² Napríklad sídlisko Štrkovec v Bratislave, Nad jazerom v Košiciach a sídlisko v Rimavskej Sobote.

¹³ Sídliská Karlova Ves a Barónka v Bratislave, sídlisko v Kremnici.

¹⁴ Sídlisko na ulici Februárového víťazstva, Karlova Ves a Medzi jarky v Bratislave, Luník VII a Dargovských hrdinov v Košiciach, sídlisko Klokočina a Chrenová v Nitre a iné.

¹⁵ Jednou z výnimiek v tomto smere je sídlisko Stred v Rožňave, kde autori veľmi citlivo vyriešili vzťah novostavieb k existujúcemu starému parku.

¹⁶ Program pod názvom Exteriérové vybavenie obytných súborov v komplexnej sústave (EVOS) rozpracúva Stavoprojekt Bratislava.

¹⁷ Ako príklad možno uviesť diela J. Máthého v sídlisku Luník VIII v Košiciach alebo diela I. Svitanu v sídlisku Juh v Poprade.

¹⁸ Napríklad náznak pevnostných stavieb alebo sústava jazdných dráh pre detské autíčka a bicykle v sídlisku Medzi jarky v Bratislave.